

Prof. univ. dr. ZUGRAVU NELU
Listă de lucrări științifice

A. Lucrări relevante:

1. FESTUS, *Breviarium rerum gestarum populi Romani. Scurtă istorie a poporului roman, editio bilinguis*, traducere de MARIUS ALEXIANU și ROXANA CURCĂ, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, indice de NELU ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2003, 368 pag (*Bibliotheca Classica Iassiensis I*), ISBN 973-8243-69-6
2. *Res gestae diui Augusti. Faptele divinului Augustus*. PRAXEIS SEBASTOU THEOU, ediție trilingvă, traducere și glosar latin-grec de MARIUS ALEXIANU și ROXANA CURCĂ, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, apendice și indice de NELU ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2004, 322 pag. (*Bibliotheca Classica Iassiensis III*), ISBN 973-703-037-0
3. AURELIUS VICTOR, *De Caesaribus. Despre împărați, editio bilinguis*, traducere de MIHAELA PARASCHIV, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, apendice și indice de NELU ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2006, 504 pag. (*Bibliotheca Classica Iassiensis IV*), ISBN 973-703-172-5
4. *Di nuovo dal latino basilica al romeno biserică*, în *Invigilata Lucernis*, Bari, 29, 2007, p. 289-308, ISSN 0392-8357, ISBN 88-7228-406-6
5. *Fontes historiae Daco-romanae Christianitatis. Izvoarele istoriei creștinismului românesc*, traduceri inedite din latină și greacă de Mihaela PARASCHIV, Claudia TĂRNĂUCEANU, Wilhelm DANCĂ, revizuirea traducerilor Mihaela PARASCHIV, revizuirea textelor Claudia TĂRNĂUCEANU, selecția textelor, studiu introductiv, notițe bibliografice, note și comentarii, indice Nelu ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2008 (*Bibliotheca Patristica Iassiensis I*), ISBN 978-973-703-378-9
6. *Princeps bonus nel Liber de Caesaribus di Aurelio Vittore*, în *Invigilata Lucernis*, Bari, 31, 2009, p. 241-254, ISSN 0392-8357, ISBN 88-7228-406-6
7. Pseudo-Aurelius Victor, *Epitome de Caesaribus. Epitomă despre împărați, editio bilinguis*, traducere și considerații lingvistice de Mihaela PARASCHIV, ediție îngrijită, abrevieri, studiu introductiv, note și comentarii, indice de Nelu ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012 (*Thesaurus Classicus I*), ISBN 978-973-640-675-1
8. *Le idee politice di un homo nouus della tarda antichità – Sesto Aurelio Vittore*, în *Classica et Christiana*, Iași, 7/1, 2012, p. 249-266, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
9. *Ammianus Marcellinus și cultura violenței în secolul al IV-lea*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2017 (*Antiqua et Mediaevalia - Studia*), 292 p., ISBN 978-606-714-391-1
10. *Imperium creandique ius principis. Mecanismele dobândirii puterii imperiale în timpul crizei în izvoarele literare latine din secolele IV-V (I)*, în *Classica et Christiana*, 15, 2020, p. 473-501, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN 2393 – 2961

B. Teză de doctorat:

Geneza creștinismului popular al românilor (Ministerul Educației, Institutul Român de Tracologie, Bibliotheca Thracologica XVIII), București, 1997, 570 pag. – ISBN 973-97996-8-X

C. Brevete de invenție și alte titluri de proprietate intelectuală: -

D. Cărți și capitole în cărți:

1. *Istoria românilor*, I, *Antică*, ed. N. Ursulescu, I. Toderașcu, N. Zugravu, Editura Universitas, Chișinău-Iași, 1991 (cap. *Etnogeneza românilor*, p. 71-220)
2. *Istoria romanității nord-dunărene (secolele II-VIII). Contribuții la etnogeneza românilor*, Academia Română – Filiala Iași, Centrul de Istorie și Civilizație Europeană, Iași, 1994, 255 pag. (colecția *Români în istoria universală* 26), ISSN 1222-6084
4. *Roma. Politică și aculturație. Introducere la problema romanizării*, I (Academia Română – Filiala Iași, Centrul de Istorie și Civilizație Europeană), Editura Corson, Iași, 1999, 294 pag., ISBN 973-99042-8-9
5. *Erezii și schisme la Dunărea Mijlocie și de Jos în mileniul I* (Academia Română – Filiala Iași, Centrul de Istorie și Civilizație Europeană), Editura *Presa Bună*, Iași, 1999, 161 pag. (colecția *Români în istoria universală* 77), ISBN 973-99432-2-5

6. *Scripta contra Christianos în secolele I-II (texte și comentarii)*, Editura Presa Bună, Iași, 2003, 288 pag. (în colaborare cu OVIDIU ALBERT), ISBN 973-8191-46-7
7. *Antichitatea târzie*, Editura Demiurg, Iași, 2005, 154 pag., ISBN 973-7603-16-8
8. *Prefácio. Historiografia antiga e os desafios do mundo contemporâneo*, în *A escrita da história na Antiguidade greco-romana*, Moisés Antiquiera (organizator), Editora Prismas, 2016, p. 7-11, ISBN 978-855507325-0

E. Articole/studii publicate in extenso în reviste din circuitul științific internațional (reviste ERIH + și Scopos)

1. *Le statut politique des territoires danubiens au debut du „Dark Age” byzantin*, în *Studia Antiqua et Archaeologica*, Iași, II, 1993, p. 179-194, ISSN: 1224-2284, e-ISSN: 2392-6031
2. *Cu privire la jurisdicția asupra creștinilor nord-dunăreni în secolele II-VIII*, în *Pontica*, Constanța, XXVIII-XXIX, 1995-1996, p. 163-181.
3. *Les formules ex visu et ex iussu dans l'épigraphie de la Dacie romaine*, în *Studia Antiqua et Archaeologica*, Iași, III-IV, 1996-1997, p. 127-140, ISSN: 1224-2284, e-ISSN: 2392-60313.
4. *Makarios. Sur la signification d'un anthroponime attesté à Trușești (culture Sântana de Mureș-Cernjakhov)*, în *Studia Antiqua et Archaeologica*, Iași, III-IV, 1996-1997, p. 173-178 (în colaborare cu MARIUS ALEXIANU), ISSN: 1224-2284, e-ISSN: 2392-6031
5. *Martyrs d'Occident vénérés en Scythia Minor*, în *Studia Antiqua et Archaeologica*, Iași, V, 1998, p. 73-80, ISSN: 1224-2284, e-ISSN: 2392-6031, e-ISSN: 2392-6031
6. *Di nuovo dal latino basilica al romeno biserică*, în *Invigilata Lucernis*, Bari, 29, 2007, p. 289-308, ISSN 0392-8357, ISBN 88-7228-406-6
7. *Posteritatea istoriografică a lui Traianus în Antichitatea târzie (I)*, în *Classica et Christiana*, Iași, 2, 2007, p. 217-249, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
8. *Din nou despre basilica-biserică*, în *Classica et Christiana*, Iași, 2, 2007, p. 251-303, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
9. *Divinități și experiențe onirice în Dacia*, în *Ephemeris Napocensis*, Cluj-Napoca, XIV-XV (2004-2005), 2007, p. 101-122, ISSN: 1220-5249
10. *Histria XIII și câteva probleme ale creștinismului timpuriu dobrogean*, în *Classica et Christiana*, Iași, 3, 2008, p. 261-287. ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
11. *Un misogino dell'età tarda – Aurelio Vittore*, în *Rudiae*, Lecce, 20-21/II, 2008-2009, 373-392, ISSN 1124-5344, ISBN 8880866222
12. *Princeps bonus nel Liber de Caesaribus di Aurelio Vittore*, în *Invigilata Lucernis*, Bari, 31, 2009, p. 241-254, ISSN 0392-8357, ISBN 88-7228-406-6
13. *Itineraria ecclesiastica nella Scythia Minor (II)*, în *Classica et Christiana*, Iași, 5/1, 2010, p. 227-269
14. *La diarchia dei fratelli nella tarda Antiquità: modelli mitici e storici. Diocleziano e Massimiano*, în *Peuce*, S.N., Tulcea, IX, 2011, p. 283-290, ISSN: 0258-8102
15. *Moderata saturitas la Hieronymus*, în *Classica et Christiana*, Iași, 7/2, 2012, p. 597-616, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
16. *Alexandru în breviarii latini târzi*, în *Pontica*, Constanța, XLV, 2012, p. 91-117, ISSN: 1013-4247; e-ISSN: 2247-9341
17. *Pour une prosopographie chrétienne du Bas-Empire (IIIe – VIIe siècles)*, în *Peuce*, S.N., Tulcea, XI, 2013, 291-306, ISSN : 0258-8102
18. *Descendența claudiană a lui Constantin cel Mare: o „minciună genealogică” reexaminată*, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 5, 2013, 287-302, ISSN: 2066-9143
19. *O „neutralitate religioasă” a breviarilor latini târzi?*, în *Pontica*, Constanța, XLVI, 2013, p. 357-401, ISSN: 1013-4247; e-ISSN: 2247-9341
20. *Maxentius – creștin? Observații pe marginea unei lucrări recente*, *Classica et Christiana*, Iași, 9/1, 2014, p. 299-320, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
21. *Prodigiile celeste în breviarii latini târzi*, în *Classica et Christiana*, Iași, 9/2, 2014, p. 511-535, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
22. *Augustus în scrierile antice târzi (cu privire specială asupra breviarilor istoriografice)*, *Pontica*, Constanța, XLVII, 2014, p. 47-88, ISSN: 1013-4247; e-ISSN: 2247-9341
23. *Res gestae divi Augusti. La zece ani de la prima ediție românească*, în *Classica et Christiana*, Iași, 10, 2015, p. 535-569, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
24. *Bellandi desiderium: Ammianus Marcellinus, factorul militar si cultura violentei in secolul al IV-lea*, în *Revista istorică*, XXVII (2016), 2017, 3-4, p. 329-361

25. *Fontes historiae Daco-Romanae Christianitatis – Izvoarele istoriei creștinismului românesc. Supplementum I*, în *Classica et Christiana*, 13, 2018, 201-211 (în colaborare cu Claudia Tărnăuceanu) ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
26. *Traiano e gli Antonini nei discorsi politici di Temistio*, în *Studia Universitatis Babes-Bolyai. Historia*, 63/1, 2018, 131-155 ISSN 1220 – 0492
27. *Termini huius imperii. Frontierele și spațiul Imperiului în Panegyrici Latini (sec. III-IV)*, în *Pontica*, LI, 2018, p. 19-57, ISSN: 1013-4247; e-ISSN: 2247-9341
28. *Doi pionieri ai studiului creștinismului din provinciile dunărene – Vasile Pârvan și Jacques Zeiller: similitudini, divergențe*, mandata, în *Classica et Christiana*, 14, 2019, p. 269-322, ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
29. *Il Danubio e il territorio circumdanubiano nella letteratura tardoantica: tra topoi letterari e realtà*, în *Invigilata Lucernis*, 41, 2019, p. 173-184, ISSN 0392-8357, ISBN 88-7228-406-6

F. Articole/studii publicate in extenso în volumele conferințelor internaționale de specialitate:

1. *Saint Nicolas chez les Roumains. Quelques considérations*, în *Romanità orientale e Italia meridionale dall'Antichità al Medioevo. Paralleli storici e culturali. Atti del II Convegno di Studi italo-romeno (Bari, 19-22 ottobre 1998)*, a cura di S. Santelia, Edipuglia, Bari, 2000, p. 163-171, ISBN 88-7228-267-5
2. *De nouveau sur les provinciales. À partir d'une idée de Demetrio S. Marin*, în *Oriente e Occidente nell'Antichità: contatti e interazioni. Atti del Convegno romeno-italiano (Iași, 23-27 aprile 2005)*, a cura di Nelu ZUGRAVU e Mario GIRARDI, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iași, 2006, p. 89-98 (C&C, 1, 2006), ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
3. «Orientaux» dans la Dobroudja romaine. *Une approche onomastique*, în *Proceedings of the International Symposium Ethnic Contacts and Cultural Exchanges North and West of the Black Sea from the Greek Colonization to the Ottoman Conquest, Iași, June 12-17, 2005*, edited by V. Cojocaru, Editura Trinitas, Iași, 2005, p. 313-329 (în colaborare cu ROXANA CURCĂ)
4. *Gli sciti nella geografia e nella retorica della conversione*, în *Tradizione e innovazione tra Antichità classica e cristianesimo: forme e modelli di comunicazione e monumentalizzazione fino al VI secolo. 2000 anni dall'esilio di Ovidio à Tomis. Atti del Convegno romeno-italiano (Iași, 12-16 maggio 2008)*, a cura di Nelu ZUGRAVU e Mario GIRARDI, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iași, 2009, p. 347-356 (C&C, 4/1, 2009), ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
5. *Le scienze dell'Antichità oggi: successi e difficoltà in un'epoca di cambiamenti*, în *Le scienze dell'Antichità nelle Università europee: passato, presente, futuro. 150 anni di ricerca nell'Università di Iași. Convegno internazionale (VII romeno-italiano), Iași, 10-14 maggio 2010*, a cura di Nelu ZUGRAVU e Mario GIRARDI, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iași, 2011, p. 233-260 (C&C, 6/1, 2011), ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
6. *La diarchia dei fratelli nella tarda Antichità: modelli mitici e storici. I figli di Costantino*, în *Niš and Byzantium. Tenth Symposium. Niš – martyropolis and imperial city, Niš, 3-5 june 2011*, editor Miša Rakocija, Niš, 2012, p. 473-480, ISBN 978-86-6101-031-6
7. *Alessandro nei epitomatori tardoantichi*, în *Atti della scuola di ricerca Tradizione e innovazione fra Antichità e Medioevo: prosopografia-biografia-epigrafia (Iași, 8-14 ottobre 2012)*, a cura di Nelu ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iași, 2013, p. 337-365 (C&C, 8/1, 2013), ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
8. *Le vocabulaire de la sphère du pouvoir dans l'Építome de Caesaribus*, în *Atti del Convegno Ideologia del potere – potere dell'ideologia: forme di espressione letteraria, storiografica e artistica nell'Antichità e nel Medioevo*, a cura di Nelu ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iași, 2015, p. 389-424 (C&C, 10, 2015), ISSN: 1842 – 3043; e-ISSN: 2393 – 2961
9. *Ammiano Marcellino e la cultura della violenza*, în Eduard Nemeth (ed.), în *Violence in Prehistory and Antiquity. Die Gewalt in der Vorgeschichte und im Altertum*, Parthenon Verlag, Kaiserslautern und Mehlingen, 2018, p. 337-401. ISBN: 978-3942994-16-3
10. *Termini huius Imperii: the Frontier of the Empire in the Panegyrici Latini (3rd-4th Centuries AD) – between Propaganda and Reality*, în *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Roman Provinces*, edited by Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, Peeters,

- Leuven-Paris-Bristol, CT, 2019, p. 219-252. ISBN 978-90-429-3812-0; eISBN 978-90-429-3813-7
11. *Des abus des militaires envers les provinciaux dans certaines sources antiques tardives*, în *Roman Army and Local Society in the Limes Provinces of the Roman Empire. Papers of an International Conference, Iași, June 4th-6th, 2018*, Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, Wolfgang Spickermann (eds.), Rahden/West., 2019, p. 249-262. ISBN 978-3-86757-270-5; ISSN 1435-6457
 12. *Il contributo di Mario Girardi allo studio del cristianesimo danubiano*, în *Atti dell' XI Convegno romeno-italiano Tradizione e innovazione tra antichità classica e cristianesimo: forme, strumenti e modelli di comunicazione letteraria e artistica (Iași, 10-12 ottobre 2019)*, a cura di Nelu Zugravu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iași, 2020, p. 273-289 (C&C, 15, 2020), ISSN 1842-3043, e-ISSN 2393-2961

G. Alte lucrări și contribuții științifice

a) articole/studii în reviste indexate în BDI (EBESCO, CEEOL etc.) și în volume colective

1. *Conduites temporelles dans l'espace ponto-danubien au cours du premier millenaire de notre ère*, în vol. *Temps et changement dans l'espace roumain (fragments d'une histoire des conduites temporelles)*, recueil publié par AL. ZUB à l'occasion du XVIIe Congrès International des Sciences Historiques, Madrid, 1990, Edition de l'Academie Roumaine, Iași, 1991, p. 23-45 (AIIX-Supliment 11), ISSN 1454-6434
2. VASILE PÂRVAN, *Studii de istoria culturii antice [M. Aurelius Verus Caesar și L. Aurelius Commodus A.D. 138-161. Studiu istoric; Contribuții epigrafice la istoria creștinismului daco-roman]*, ediție, studiu introductiv, note, comentarii, indice de NELU ZUGRAVU, Editura Științifică, București, 1992, 312 pag., ISBN 973-29-0197-7
3. *Laurentiu de Novae et la nouvelle conception du temps*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” - Istorie*, XXXIX, 1993, p. 19-20, ISSN: 0041-9125
4. *Funeral Rite and Social Behaviour: a Hypothesis for Dacians*, în *Actes du XIIe Congrès International des Sciences Prehistoriques et Protohistoriques, Bratislava, 1-7 septembre 1991*, 3, Bratislava, 1993, p. 297-299, ISBN 80-88709-04-0 (în colaborare cu L. Rados)
5. *Obiecte paleocreștine din Dobrogea, Dacia și alte teritorii romane. Privire comparativă*, în *Anuarul Institutului de Istorie “A. D. Xenopol”*, Iași, XXXII, 1995, p. 1-23, ISSN 1221-3705
6. *Păgâni și creștini în spațiul extracarpatic în veacul al IV-lea (I)*, în *Anuarul Institutului de Istorie “A. D. Xenopol”*, Iași, XXXIII, 1996, p. 119-132, ISSN 1221-3705
7. *Les lieux de culte et de pèlerinages en Scythia Minor (IVe – VIIe s.)*, în *The Sections of the XIII International Congress of Prehistoric and Protohistoric Sciences Forlì (Italia), 8-14 September 1996*, 1, Forlì, 1996, p. 441-442
8. *Păgâni și creștini în spațiul extracarpatic în veacul al IV-lea (II)*, în *Anuarul Institutului de Istorie “A. D. Xenopol”*, Iași, XXXIV, 1997, p. 295-320, ISSN 1221-3705
9. *Apostolatul Sfântului Filip în „Scythia”*, în vol. *Timpul istoriei, I, Memorie și patrimoniu (în onorem emeritae Ligiae Bârzu)*, volum îngrijit de M. Cîho, V. Nistor și D. Zaharia, Editura Universității București, 1997, p. 192-202, ISBN 973-96524-8-4
10. *Câteva note de lectură. 1. „Belagines” (Iordanes, Getica, 69).; 2. Puncte de vedere recente despre inventarul funerar de la Apahida I*, în *Apulum*, Muzeul de Istorie Alba Iulia, XXXV, 1997, p. 707-710. ISSN : 1013-428X
11. *Deux notes de géographie ecclésiastique. 1. „Les Tomitains” de Walafrid Strabus; 2. L'Evêché des Avars*, în *Cercetări istorice*, S.N., Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași, Muzeul de Istorie a Moldovei, XVII/1, 1998, p. 151-161. ISSN : 1453-3960
12. *Istoria antică a regiunii Dunării inferioare în lucrări străine din ultimul deceniu*, în *Istoria – o meditație asupra trecutului. Profesorului Vasile Cristian la a 65-a aniversare*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2001, p. 103-125, ISSN: 1221-843X
13. VASILE PÂRVAN, *Scrieri de istorie romană [Câteva cuvinte cu privire la organizația provinciei Dacia traiana cu prilejul unei cărți noi asupra acestei cestiumi; Salsovia; Naționalitatea negustorilor în Imperiul roman. O cercetare istorico-epigrafică]*, ediție, abrevieri, note, comentarii, indice de NELU ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2002, 288 pag., ISBN 978-973-640-675-1

14. *Din nou despre inscripția mucenicilor de la Axiopolis*, în vol. *Istorie și conștiință. Profesorului Ion Agrigoroaiei la a 65-a aniversare*, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 2002, p. 19-27 (în colaborare cu MARIUS ALEXIANU), ISSN: 1221-843X
15. *Cu privire la etnogeneza românilor. Pe marginea unei lucrări recente*, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologica Catholica*, Cluj-Napoca, XLVII/1, 2003, p. 174-193. ISSN: 1224-8754
16. *Vasile Pârvan și „naționalitatea” negustorilor din Imperiul roman*, în *Istorie și societate în spațiul est-carpatic (secolele XIII-XX)*, volum editat de D. Ivănescu și M. Chelcu, Editura Juminea, Iași, 2005, p. 465-479
17. *Germanicii și Roma. Noi abordări istoriografice*, în *In honorem Ioan Ciupercă. Studii de istorie a românilor și a relațiilor internaționale*, editori: Lucian Leuștean, Petronel Zahariuc, Dan Constantin Mătă, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 2007, p. 491-503, ISBN 978-973-703-287-4
18. *Itineraria ecclesiastica în Scythia Minor*, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Catholica*, Cluj-Napoca, LII/3, 2007, p. 9-29. ISSN: 1224-8754
19. *O notă despre episcopul „scit” participant la Conciliul de la Nicaea (325)*, în *Tyragetia*, Chișinău, s.n., 2 (17), 2008, 1, 293-296, ISSN 1857-0240
20. *„Sciții” în geografia și retorica convertirii*, în Aurel ZANOCI, Tudor ARNĂUT, Mihai BĂȚ (editori), *Studia Archaeologiae et Historiae Antiquae. Doctissimo viro Scientiarum Archaeologiae et Historiae Ion Niculiță, anno septuagesimo aetatis suae, dedicatur*, Chișinău, 2009, p. 341-347, ISBN 978-9975-80-239-0
21. *Exempla în elogii și biografii feminine din Antichitatea târzie (I)*, în *Perennitas Antiquitatis*, volum editat de Mihaela Paraschiv și Claudia Tărnăuceanu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2011, p. 285-310. ISBN: 978-973-703-694-0
22. *La diarchia dei fratelli nella tarda Antiquità: modelli mitici e storici. I diarchi Valentiniani*, în I. Piso, Viorica Rusu-Bolindeț, Rada Varga, Silvia Mustață, Eugenia Beudachin, Ligia Ruscu (eds.), *Scripta classica. Radu Ardevan sexagenario dedicata*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2011, p. 409-414.
23. *Comerț, negustori și misionari: câteva exemple*, în *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis*, Universitatea de Vest Timișoara, XIII, 2011, p. 43-56. ISSN: 1453-7419
24. *Imperator bonus la Pseudo-Aurelius Victor*, în *Studii de arheologie și istorie. Omagiu profesorului Nicolae Gudea la 70 de ani. Studies in archaeological and history. An anniversary volume to professor Nicolae Gudea on his 70th birthday*, editor Călin Cosma, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2012, 417-426, ISBN 978-606-543-240-6
25. *Arheologia identității etnice*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, S.N., *Istorie*, LVI-LVIII (2010-2012), 2013, p. 61-71, ISSN: 1221-843X
26. *Puncte de vedere ale unui clasicist pe marginea unor opinii privitoare la religii pre-și protoistorice*, în *Cercetări istorice*, S.N., Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași, Muzeul de Istorie a Moldovei, XXXII, 2013, p. 61-94, ISSN : 1453-3960
27. *Exempla regum în breviariile latine târzii. Tarquinius Priscus*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, S.N., *Istorie*, LX, 2014, p. 33-46
28. *Un'altro eco anticonstantiniana nei Caesares di Aurelio Vittore*, în *Ephemeris Dacoromana*, Roma-București, XVII, 2015, p. 155-165
29. *„Nu-ți voi da exemple creștine, ci exemple păgâne”. Eroii și personaje istorice greco-romane în scrieri creștine*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, S.N., *Istorie*, LXI, 2015, p. 31-61
30. *Auctoritas elegantiae atque eruditionis în Antichitatea târzie*, în vol. *Valorile educației-educația valorilor, din Antichitate până azi: abordări teoretice, soluții practice*, coord. E. Ilie, C. Tărnăuceanu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016, p. 99-116, ISBN 978-606-714-241-9
31. *Augustus în discursurile politice ale lui Themistius. Augusto nei discorsi politici di Temistio*, în vol. *Puterea cuvântului, a exemplului și a simbolului*, volum îngrijit de Maria Magdalena SZÉKELY și Nelu ZUGRAVU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016, p. 123-149; ISBN 978-606-714-328-7
32. *Creștinismul ca factor de disoluție și de agregare în opera lui Ioan Hrisostom*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Istorie*, LXII, 2016, p. 17-42, ISSN: 1221-843X
33. *Aur. Vict., Caes., 3, 11-12: un alt ecou anticonstantinian*, în *Analele Universității Ovidius din Constanța – Seria Istorie*, X (2013), 2017, p. 5-14; ISSN: 1841-138X

34. MARCUS TULLIUS CICERO, *Philippicae. Filipice*, I, ediție bilingvă, traducere și indice de MIHAELA PARASCHIV, Notă asupra ediției de MIHAELA PARASCHIV și NELU ZUGRAVU, note și comentarii de NELU ZUGRAVU, studiu introductiv de CONSTANTIN SĂLĂVĂSTRU, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2019 (*Cicero*), ISBN 978-606-714-509-0; vol. I 978-606-714-510-6